

دوماهنامه حیات پاک

دوماهنامه اختصاصی محیط زیست / سال اول / شماره اول / قیمت ۸۰۰۰ تومان



ایستگاه ادبی محیط زیست

زهرا خسروی

وبگاه دیجیتالی
نشریه

www.hp-news.ir

سیمای محیط طبیعی اردبیل ۱۱

مهدی عالیپور

گیاه کاکتوس

نحوه نگهداری

معرفی منطقه گردشگری ۱۶

آبشار لانون

محیط زیست در آیینه رسانه ها ۱۴

روابط عمومی محیط زیست

معرفی پرندگان استان اردبیل ۲۰

رباب صمدی

سلامت و

محیط زیست

۱۸

سودا قرداشخان

به زودی ...

منتظر خبر خوب باشید !!!

دوماهنامه حیات پاک



صاحب امتیاز و مدیر مسئول: سید امیر سید شریفی

سردییر: امین سید شریفی

شورای علمی و تخصصی:

سید امیر سید شریفی - امین سید شریفی - رباب صمدی - نسیم اسکندرزاده - مهدی عالیپور - میلاد صبافر - مهران پناهی
الهام سهرابی - اتابک سلیمانی - یوسف درویشی

مدیر هنری: آیشین نوری

صفحه آراء: امین سید شریفی

دبیر عکاسی: آیدا آفابی

همکاران این شماره: سودا قرداشخانی - زهرا خسروی

شمارگان: ۱۰۰۰ اسخه

نشانی نشر: اردبیل-میدان عالی قاپو-طبقه اول مجتمع عالی قاپو-پلاک ۲۴

تلفن: ۰۲۱۳۸۵۷۵۵۶ - دورنگار: ۰۴۵۳۲۶۰۹۶۹



سخن سردبیر

امین سید شریفی

چرا موتور طبیعت را از کار می اندازیم؟! آیا با موتور معیوب می توانیم به توسعه پایدار برسیم؟

می گویند تیمور گورگانی، آنگاه که به آسیای صغیر حمله کرد، برای آنکه سپاه ترکان از وجود فیلهای جنگلی در لشگر او مطلع نشوند، دستور داد فیلهای را که تعدادشان به هزار راس می‌رسید، در جنگل‌های انبوه این منطقه پنهان کنند. به این ترتیب، صبح روز مقرر، هزار فیل تنومند از پشت شاخ و برگ انبوه درختان جنگلی بیرون جستند و کار بر ترکان سخت شد. نام این جنگل آنکارا بود و اکنون جای آن را جنگل دیگری اشغال کرده، جنگلی که یک سره از سیمان و بتون می‌باشد و در هر سوی آن ساختمانهای بلند و آسمان خراش، ساخته شده است.

داستان آنکارا و آنچه بر آن گذشته، داستان آشنایی است که بارها در گوشه و کنار جهان تکرار شده و تصویر روشنی از توسعه ناپایدار جهان امروزی به ما می‌دهد. توسعه‌ای که بشر را از طبیعت جدا کرده و بدین گونه طبیعت بشری را تغییر داده است. توسعه‌ای که به تابودی و تباہی منابع طبیعی نگاهدارنده حیات بشر و سایر موجودات زنده انجامیده، توسعه‌ای که به رغم دستاوردهای عظیم فنی، فقر و گرسنگی را افزایش داده است و چنین توسعه‌ای، ناپایدار است.

توسعه پایدار مفهومی است که در اصل ریشه در اکولوژی (زیست بوم شناختی) دارد و بر مبنایی کاملاً علمی استوار است. اقتصاد پایدار به بهای تخریب منابع طبیعی، توسعه نمی‌یابد و لذا دستاوردهای آن دوام پذیر و ماندگار است، اقتصادی که از نظر زیست محیطی پایدار است و از قوائین و اصول پایداری تبعیت می‌کند. امروزه که توجه به مسائل محیط زیست کم و بیش، پست روز شده، کمتر کشوری است که ضرورت حفظ محیط زیست را انکار کند.

قرار گرفتن توسعه پایدار در کانون استراتژی توسعه اقتصادی هر کشور به معنای پذیرفتن این نکته است که توسعه اقتصادی در گرو حفظ محیط زیست بوده و دو جزء جدایی ناپذیرند. در آینده ای نه چندان دور و در پی ثبت تاریخ اواخر قرن بیستم، ممکن است دهه نود با اطمینان به عنوان دهه عدم تداوم مورد بررسی قرار گیرد، اما عدم تداوم هایی که نه تنها به بهای واقعی زمین و ارزی نشات گرفته از آن توجهی نکرد، بلکه از تخریب گسترده محیط زیست، محدودیتهای زیست محیطی جدید و افزایش نگرانی در مورد محیط زیست سخن به میان آورده است.

با توجه به اینکه این روزها چالش‌ها زیاد شده و هر کدام جذابیت خاصی دارند بnde هم شما را به یک چالش بزرگ محیط زیستی دعوت می‌کنم: چالش پرتاب زباله در سطل!! از این نشانه گیری دقیق می‌توانید یک کلیپ یک دقیقه‌ای تهیه و به پست الکترونیکی نشریه ارسال نمایید که به بهترین کلیپ جوایزی اهدا خواهد شد.

همراهان محترم، به نظرات و پیشنهادات ارزشمندان نیازمندیم، چون شما بهترین مشاور ما هستید. به همین منظور، جهت بهره مندی از پیشنهادات ارزنده شما در راستای بهبود مطالب درج شده و افزایش رضایتمندی، امکان اخذ پیشنهادات شما را از طرق ذیل فراهم نموده ایم.

مکتوب نمودن پیشنهادات و ارسال آن به پست الکترونیکی نشریه به آدرس info.hpnews@gmail.com
و یا ارسال به تارنمای ۰۲۱۴۳۸۵۷۵۵۶

به امید روزهای خوش محیط زیستی ایران عزیزان.



عکاس: سیامک هوشیار - باغ پرندگان تهران

سیما میحیط طبیعی اردنیل

مهدی عالیپور

د- منطقه حفاظت شده: به محدوده اي از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل، مرتع، دشت، محیط های آبی و کوهستان اطلاق می شود که از لحاظ ضرورت حفظ و تکثیر نسل جانوران وحشی و یا حفظ و احیای رستنی ها و وضع طبیعی آن دارای اهمیت خاصی بوده و تحت حفاظت قرار می گیرد.

سایر مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست شامل مناطق شکار ممنوع، رودخانه ها، تالاب ها و زیستگاه های دریاچه، می باشد.

استان اردبیل با مساحت حدود ۱۷۹۵۳ کیلومتر مربع که به طور تقریبی ۱۰۹ درصد از مساحت کل کشور را به خود اختصاص داده است. اصلی ترین شاخص جغرافیایی و طبیعی استان، توده آتشفشنانی سبلان در مرکز استان می باشد. این کوهستان با حداقل ارتفاع ۴۸۱۱ متر با دریافت و ذخیره برف، شرایط آب و هوایی آن را تحت تاثیر قرار داده و رودهای بزرگ و کوچک فراوانی را در سطح استان در فصول گرم و خشک تغذیه نموده و موجب آبادانی و تامین کننده نیازمندی های آبی و تغذیه ای مستندان کا، استان می باشد.

اراضی شمال استان زمین های پست و جلگه ای اطراف رودخانه ارس می باشند که کمتر از ۲۰۰ متر از سطح دریای آزاد ارتفاع دارند. دشت های شمال استان تحت عنوان دشت مغان، دشت های مرتفع اطراف شهرهای اردبیل، مشگین شهر، گرمی و خلخال، ارتفاعات مشرف بر دشت های مرتفع و نواحی کوهستانی با بیش از ۲۰۰۰ متر ارتفاع (عمدتاً کوه های سبلان و تالش) و در نهایت اراضی جنوبی که در حاشیه دره رودخانه قزل اوزن در ارتفاع بین ۸۰۰ تا ۱۴۰۰ متر از سطح دریای آزاد قرار دارند که سیمای طبیعی استان را تشکیل می دهد. مهم ترین ویژگی های زیست محیطی استان شامل، تنوع اقلیمی، تنوع سامانه های زیستی و غنای گونه های گیاهی، وجود طیف گسترده ای از جاذبه های طبیعی و زیست محیطی و قابلیت ها و جاذبه های سیاحتی با توجه به استعدادهای طبیعی و تنوع اقلیمی، وجود دو رودخانه دائمی ارس و قزل اوزن با حوضه های آبریز وسیع، وجود گونه های گیاهان داروئی متنوع در استان و

دانش محیط زیست، شناخت روابط میان انسان با محیط و مدیریت بهره برداری صحیح و خردمندانه از طبیعت می باشد. در جهان امروز بروز بحران های زیست محیطی رو به تزايد از جمله جنگل زدایی، تخریب مراتع، کویرزایی، افزایش آلودگی های آب و خاک، هوا، صوتی و منظری، کاهش منابع طبیعی، خطر دستکاری های ژنتیکی، اسیدی شدن آبهای شیرین، شور شدن یا فرسایش خاک های حاصلخیز، افزایش پسماندهای خانگی و صنعتی، کاربری های غیر اصولی مناطق زیستگاهی و رویشگاه ها، نابودی و مورد تهدید قرار گرفتن گونه های گیاهی و جانوری و ... که به ویژه پس از انقلاب صنعتی اروپا سرعت بیشتری داشته است، انسان را با مصائب و بلایای زیست محیطی عدیده و جبران ناپذیری مواجه نموده است که ضمن انفراض نسل تعداد زیادی از زیستمندان کره زمین، زندگی و سلامت نسل بشر را نیز به شدت به مخاطره می اندازد. توسعه پایدار ایجاب می نماید که بخشی از اراضی کره زمین به عنوان مناطق حفاظت شده با اعمال ضوابط و مقررات خاص در بهره برداری از منابع طبیعی موجود، مدیریت شود. مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست شامل پارک های ملی، اثر طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده می باشند که به دلایلی از قبیل چشم اندازهای طبیعی دارای اهمیت ملی و جهانی، پدیده ها یا مجموعه های گیاهی و جانوری کم نظری، زیستگاههای نمونه جانوران وحشی و اراضی ویژه زیست محیطی تحت حفاظت و مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست قرار می گیرد. بر اساس قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست، مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست کشور به شرح ذیل، تعریف شده است.

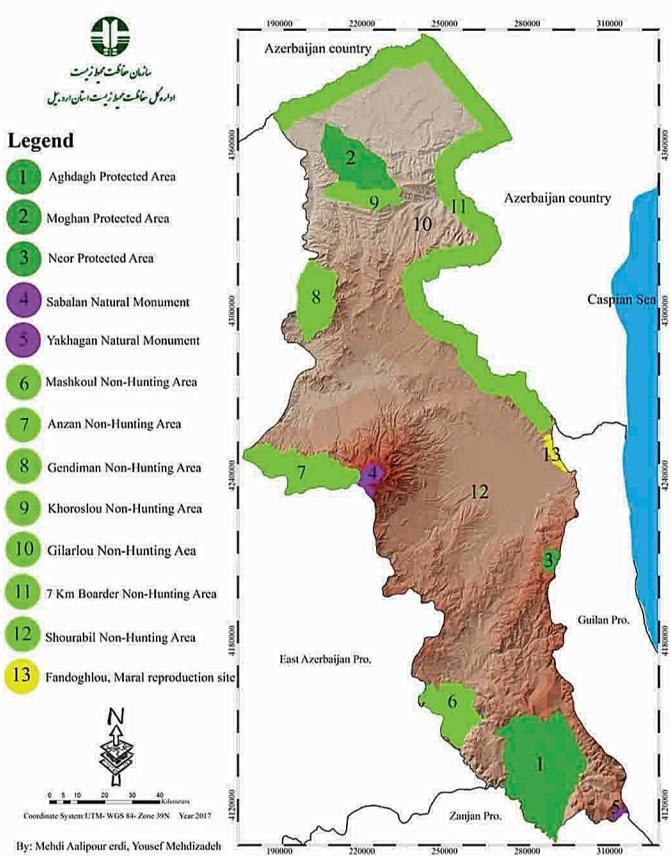
الف- پارک ملی: به محدوده ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل، مرتع، بیشه های طبیعی، اراضی جنگلی و دشت و کوهستان اطلاق می شود که نمایانگر نمونه های برجسته ای از مظاهر طبیعی ایران است.

ب- آثار طبیعی ملی: عبارتند از پدیده های نمونه و نادر گیاهی و حیوانی، اشکال یا مناظر کم نظری و کیفیت ویژه طبیعی زمین یا درختان کهنسال و تاریخی که به منظور داشتن محدوده متناسبی تحت حفاظت قرار می‌گیرند.

ج- پناهگاه حیات وحش: به محدوده ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل، مرتع، بیشه های طبیعی، اراضی جنگلی، دشت، محیط های آبی و کوهستان اطلاق می شود که دارای زیستگاه طبیعی نمونه و شرایط اقلیمی خاص برای چانوران وحشی بوده و به منظور حفظ یا احیای این زیستگاه ها تحت حفاظت قرار می گیرند.

در استان اردبیل مناطق حفاظت شده آق داغ در شهرستان خلخال و مغان در شهرستان پارس آباد و نئور در شهرستان کوثر و هم چنین اثر طبیعی ملی سبلان در شهرستان مشگین شهر و اثر طبیعی ملی غار یخگان در شهرستان خلخال تحت حفاظت قرار گیرد. بجز مناطق چهارگانه، مناطق دیگری که از نظر حیات وحش دارای اهمیت بوده، لیکن نسل حیات وحش آن رو به انقراض گذارده و می تواند از طریق اختیارات داده شده به ریاست سازمان حفاظت محیط زیست برای مدت محدودی تحت حفاظت قرار گیرد، این مناطق که تحت عنوان شکار ممنوع می باشند در استان اردبیل مساحتی در حدود ۶/۱۷ درصد مساحت استان را در بر می گیرد که شامل شکار ممنوع شورابیل، ۷ کیلومتری نوار مرزی، گندیمین، مشکول، ازان، خروسلو و تالاب گیلارلو می باشد. جدول زیر اطلاعات مناطق تحت مدیریت استان را نشان می دهد.

مناطق چهارگانه تحت مدیریت استان اردبیل				
ردیف	نام منطقه	واسعت (هکتار)	تاریخ تصویب	
۱	آبر طبیعی ملی یخگان	۱۱۰۰	۲۱/۳/۸۱-۲۲۵ مصوبه شورایعالی حفاظت محیط زیست	
۲	آبر طبیعی ملی سبلان	۶۳۰۶	۲۱/۳/۸۱-۲۲۳ مصوبه شورایعالی حفاظت محیط زیست	
۲	حفاظت شده نئور	۴۲۲۹	۱۳/۴/۸۴ مورخ ۱۳۴۸ مصوبه شورایعالی حفاظت محیط زیست	
۴	حفاظت شده آق داغ	۹۳۸۸۹	۱۴/۹/۹۰ مورخ ۱۴/۹/۹۰ مصوبه شورایعالی حفاظت محیط زیست	
۵	حفاظت شده مغان	۳۵۰۰	۹۰/۷/۲۸ مورخ ۹۰/۷/۲۸ مصوبه شورایعالی مورخ ۹۰/۷/۲۸ در صد از کل مساحت استان	
حدود ۷/۶ درصد از کل مساحت استان			۱۴۰۵۲۴	جمع

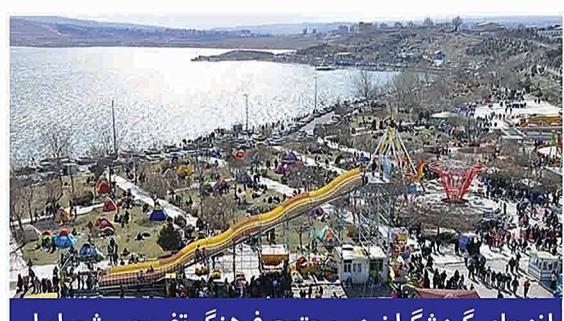


امکان کشت و فرآوری آنها، امکان توسعه اکوتوریسم، وجود زیستگاههای متنوع در استان برای احیای نسل حیات وحش شاخص استان از جمله آهو، کل و بز، قوج و میش و مرال و کبک دری، قرقاول و دراج، وجود مناطق اکوتون در حد فاصل دو ناحیه رویشی خزری و ایرانی و تورانی که باعث غنای گونه های گیاهی و جانوری در این مناطق شده است نظیر جنگل فندقلو به عنوان ذخیره گاه زنتیکی گونه های گیاهی در کشور و نیز وجود موزه تاریخ طبیعی در اردبیل جهت فرهنگ سازی و افزایش آگاهیهای عمومی در زمینه زیستگاهها و حیات وحش استان می باشد.

از نظر تنوع زیستی در استان اردبیل ۲۵۷ گونه از پرندگان، ۴۶ گونه پستانداران، ۲۹ گونه خزندها، ۷ گونه دوزیستان و ۱۸ گونه ماهی ها وجود دارد که حدود ۳۰ درصد از تنوع زیستی کشور را شامل می شود. هم چنین استان اردبیل با دارا بودن ۱۲۰۰ گونه گیاهی (دارویی ۴۰۰ گونه - انحصاری استان ۹۸ گونه - گونه های در معرض تهدید و خطر و آسیب پذیر ۱۹ گونه) پتانسیل بسیار خوبی جهت کشت و فرآوری این گونه های گیاهی دارا می باشد.

در استان اردبیل تعداد ۶۴ عرصه تالابی شناسایی و از نظر وضعیت اکولوژیک بررسی شده اند. در بین این عرصه های آبی که اکثرا در موقعی از سال دچار خشکی می شوند، تعداد ۸ مورد دارای منشا طبیعی بوده و تعداد محدودی نیز از نظر فعالیت های شیلاتی دارای قابلیت هستند ولی از نظر گردشگری و بویژه گردشگری طبیعی دارای اهمیت ویژه ای هستند. از جمله مهمترین آنها دریاچه های شورابیل و نئور قابل ذکر می باشد.

بوم سازگان تعدادی از تالاب ها، به خصوص دریاچه نئور از ارزش آموزشی و پژوهشی ویژه ای برخودار است از جمله مطالعه اکوسیستم این دریاچه به عنوان استراحتگاه پرندگان مهاجر و بخصوص تاثیرات گونه مهاجم ماهی کاراس که اخیرا در این دریاچه مشکلاتی را ایجاد نموده است اهمیت ویژه ای پیدا کرده است.



ازدحام گردشگران در مجتمع فرهنگی تفریحی شورابیل

نحوه نگهداری

گیاه کاکتوس

چرا گیاه کاکتوس؟؟

تحقیقات امروزه نشان می‌دهد که حدود ۴۰۰ هزار گونه گیاهی در جهان وجود دارد که تقریباً ۸ هزار نمونه از آن‌ها در ایران یافت می‌شود. از میان این تعداد بالای گونه‌های گیاهی، کاکتوس‌ها و ساکولنت‌ها با توجه به ظاهر جذاب و متفاوت، سبک زندگی خاص، نگهداری و پرورش آسان در بسیاری از گونه‌ها و گل‌های لطیف و زیبایشان طرفداران زیادی دارند. با گسترش آپارتمان نشینی و زندگی پر مشغله امروزی سال به سال بر تعداد پرورش دهنده‌گان این گیاهان افزوده می‌شود. با توجه به استقامت و بردازی کاکتوس‌ها نسبت به شرایط محیطی حتی افراد پر مشغله یا تازه کار هم قادر به پرورش این گیاهان صبور خواهند بود. در ضمن تأسیسات حرارت مرکزی موجود در آپارتمان‌ها روزهای سرد زمستان را هم برای کاکتوس‌ها گرم و دلچسب کرده است. در این مطلب به نحوه‌ی نگهداری گیاه کاکتوس می‌پردازیم.

نور مورد نیاز کاکتوس

کاکتوس به نور فراوان نیاز دارند و قرار دادن آنها در داخل اتاق و پشت پنجره‌های جنوبی بسیار مناسب است. در صورت ناکافی بودن نور طبیعی، نور مصنوعی نیز میتواند به عنوان مکمل، به کار رود. باید توجه داشته باشید که میزان تابش نور و روشنایی محیط نگهداری کاکتوس‌ها در شکل ظاهری کاکتوس‌ها، رنگ گل، تعداد گل‌ها، ساقه‌ها و شکل غنچه‌های گل اهمیت فراوانی دارد. نکته حائز اهمیت در مورد میزان نور محیط نگهداری کاکتوس‌ها در این است که چنانچه نور محیط کم باشد کاکتوس‌ها طراوت و زیبایی خود را از دست می‌دهند، و در مورد کاکتوس‌هایی که گل دارند، توانایی گل دهی خود را از دست می‌دهند. کاکتوس بعد از مدتی در نور کم ازبین می‌رود البته نور زیاد در تابستان باعث آفتاب سوختگی می‌شود.

آبیاری کاکتوس

کاکتوس‌ها با آب چندان مخالف نیستند بلکه با آبیاری صحیح رشد شان تسریع خواهد شد. نکته مهم در آبیاری کاکتوس این است که آبیاری آنها باید در فصل رشد آنها باشد. کاکتوس‌ها به آب احتیاج دارند. اگر شما کاکتوس‌هایتان را تنها یک بار در ماه آب دهید آنها رشد چندانی نخواهند داشت و فقط زندگ خواهند ماند و ریشه‌هایشان خشک و در نهایت می‌سوزد در این حالت پس از آبیاری مجدد ریشه‌ها توانایی جذب آب را نخواهند داشت و ریشه‌ها دچار پوسیدگی خواهند شد.



برنامه خاص و تعریف شده‌ای برای آبیاری کاکتوس وجود ندارد و برنامه آن به گلدان، خاک، آب و هوا و عوامل مشابه بستگی دارد. کاکتوس‌هایی که در گلدانهای کوچک هستند نسبت به کاکتوس‌هایی که در گلدانهایی بزرگ تر قرار دارند آبیاری بیشتری را احتیاج دارند. کاکتوس‌هایی که در گلدانهای ۷ یا ۱۰ سانتی قرار دارند باید هر ۶ تا ۱۰ روز آبیاری شوند. کاکتوس‌هایی که در گلدانهای ۱۵ سانتی نگهداری می‌شوند هر هفته تنها به یک بار آبیاری احتیاج دارند. برنامه آبیاری کاکتوس بر اساس نوع خاک و گلدان (پلاستیکی یا سرامیکی یا گلی) و دما تغییر می‌کند. گلدان پلاستیکی و سرامیکی آب را نسبت به گلدان گلی بیشتر در خود نگه می‌دارد و بنابراین به آبیاری کمتری احتیاج دارد. همین طور میزان آبیاری به درجه حرارت محیط نیز وابسته است، در هوای گرم کاکتوس نسبت به هوای سرد به آب بیشتری احتیاج دارد. یک قانون خوب برای آبیاری کاکتوس این است که پیش از اینکه خاک گلدان کاملاً خشک شود به آبیاری



نکات و اطلاعاتی کامل درباره نگهداری کاکتوس

بپردازیم.

کاکتوس ها را باید در فصول سرد، گرم نگه داشت. بهترین نقطه برای نگهداری کاکتوس در داخل خانه، کنار پنجره‌ای است که آفتاب گیر باشد. البته کاکتوس ها اصولاً با آفتاب مستقیم میانه خوشی ندارند و نباید آنها را در مقابل تابش مستقیم خورشید قرار داد (البته به جز تعدادی معذوب که باید حتماً جهت رشد و گلدهی در برابر اشعه مستقیم خورشید باشند).

گاهی در وقت جابجایی کاکتوسها مشاهده می شود که ریشه گیاه وضع مناسبی ندارد و حالت پوسیده پیدا کرده است در این حالت بهترین راه هرس کردن ریشه می باشد و باید فقط ریشه هایی را باقی گذاشت که سالم و قوی باشد، در صورتی که تمام ریشه وضع نامناسبی داشت از بریدن تمام ریشه ها نترسید. ریشه های جدید سریعاً رشد خواهند کرد. معمولاً پس از جابجایی گلدان و اصلاح ریشه ها تا ده روز نباید به گیاه آب داد.

کاکتوس ها می توانند در خاکهایی با ترکیبات متفاوت از قبیل سنگلاخی، ماسه ای، رسی و... به زندگی خود ادامه دهند ولی ایده‌آل ترین ترکیب برای آنها ترکیبی است که سریعاً خشک شود ولی همچنان مقداری رطوبت را در خود نگه دارد. خاک مورد نیاز برای

دو نوع روش آبیاری برای کاکتوس وجود دارد، یک نوع آن آبیاری از بالای خاک و نوع دیگر قرار دادن گلدان به مدت ۱۰ تا ۱۵ دقیقه در ظرفی که آب کمی در آن قرار دارد. در روش دوم کاکتوس آب مورد نیاز خود را به داخل می کشد. بهترین روش این است که به صورت متناوب از دو روش فوق استفاده کنیم برای آبیاری کاکتوس از افسان کردن آب به روی گیاه خود داری کنید. کاکتوس را فقط هنگامی که در حال رشد است به صورت منظم آبیاری کنید. در هنگامی که کاکتوس در دوره رشد خود قرار ندارد به آب بسیار کمی احتیاج دارد. ریشه کاکتوس وقتی که گیاه خواب است برای فاسد شدن مستعد است و در صورت آب دهی بیش از اندازه کاکتوس از بین خواهد رفت. در هنگامی که کاکتوس خواب است هر ۲ یا ۳ هفته پس از اینکه خاک کاملاً خشک شد، آبیاری سبکی کفایت خواهد کرد. به میزانی گیاه را آبیاری کنید که ریشه آن کمی مرطوب شود.

جابجایی کاکتوس ها
بیشتر افراد جابجایی گلدان گیاه را بیش از اندازه انجام می دهند. این کار به ریشه های کاکتوس آسیب وارد می کند. فقط هنگامی که گیاه احتیاج به تعویض گلدان دارد باید این کار صورت بگیرد بهترین فصل برای تعویض گلدان بهار است که گیاه در حال رشد بوده و انرژی زیادی دارد. یک کاکتوس برای سالها (۵ تا ۱۰ سال) می تواند در یک گلدان باشد بدون اینکه احتیاجی به تعویض گلدان داشته باشد. کاکتوس ها در هر گلدانی که زهکشی و تخلیه آب مناسبی داشته باشد می توانند به خوبی رشد کند. گلدانهایی گلی با عمق کم برای کاکتوس ها بسیار مناسب است و اصولا کاکتوس ها به عمق زیادی احتیاج ندارند. برای انتخاب سایز گلدان، گلدانی با قطری کمی بیشتر از قطر کاکتوس را انتخاب کنید. گلدانهای بزرگ برای کاکتوس های کوچک مناسب نبوده، موجب از بین رفتن گیاه خواهد شد.

آیا میدانستید داشتن گیاه کاکتوس یا هر گیاهی از خانواده کاکتوس چه خاصیتی دارد؟

بر اساس مطالعه محققان، گیاه کاکتوس به خاطر داشتن فیبر و آنتی اکسیدان به خوبی به جنگ با بیماری های سلطان رفت و آنها را شکست می دهد. خواص کاکتوس نکته قابل توجه این است که این گیاه سخت و خشن سرشار از ویتامین های طبیعی بوده و در کشورهای حوزه آمریکای جنوبی غذای سالم و کم هزینه محسوب می شود. این گیاه داروی بسیار موثری برای کاهش کلسترول خون است. کاکتوس مخصوصا نمونه ای برگ پهن و تیغ دارش تنها گیاهیست که تشبعات و نویز های گوشی های همراه و پارازیت های ماهواره را به خود جذب و از بروز بیماری هایی چون سلطان جلوگیری میکند! پس تا میتوانید در منزل خود کاکتوس نگه دارید.

بهترین نقطه برای نگهداری کاکتوس در داخل خانه، کنار پنجره ای است که آفتاب گیر باشد و نباید آنها را در مقابل تابش مستقیم خورشید قرار داد.

کاکتوس ها باید دارای خلل و فرج و پر متقد باشد تا آب به راحتی از ان خارج شود و سریعاً خاک خشک شود و گیاه امکان تنفس پیدا کند.

همواره برای کاکتوس ها از خاکی سنگریزه ای استفاده کنید. برای خاک کاکتوس ترکیب های مختلفی توصیه می شود. یکی از رایج ترین ترکیبات برای کاکتوس ۲ قسمت خاک باعچه و یک قسمت ماسه درشت است. از خاکی که میزان زیادی خاک برق دارد اجتناب کنید. همیشه سعی کنید که خاک گلدان بین دو آبیاری خشک باشد زیرا خیس بودن گلدان برای مدت طولانی به کاکتوس آسیب وارد می کند. بر روی سطح گلدان از سنگریزه استفاده کنید این کار منافع متعددی دارد از قبیل نگهداری رطوبت، زیبایی، سالم ماندن پایه گیاه و ...

دمای مورد نیاز کاکتوس

کاکتوسها می توانند در فصل رشد خود دمای ۳۸ تا ۳۲ درجه را تحمل کنند و بهترین دما در فصل استراحت آنها، ۷ تا ۱۲ درجه سانتیگراد است. این دمایی است که کاکتوس در محل طبیعی زندگی با آن روبرو می شود. هوای سرد در فصل استراحت، می تواند به گل دهی گیاه در فصل رشد منجر شود.

کود مورد نیاز کاکتوس

کاکتوس در طی پاییز و زمستان تنها هر دو تا سه ماه یک مرتبه به کود احتیاج دارد. یک کود کم ازت برای کاکتوس مناسب است. کودهایی که به تدریج در خاک آزاد می شوند نیز برای کاکتوس مناسب هستند، اما این کودها تنها یک مرتبه در بهار به خاک افزوده میشوند.

خاک مورد نیاز کاکتوس

می توان با مخلوط کردن یک قسمت خاک گلدان با یک قسمت ماسه و کمی شن برای عبور راحت تر آب، خاک مناسبی تهیه کنید. لایه های خاک کاکتوس: ریگ ریز، خاک گلدان + ماسه، خزه یا پوست برنج، ریگ یا خرده سفال.

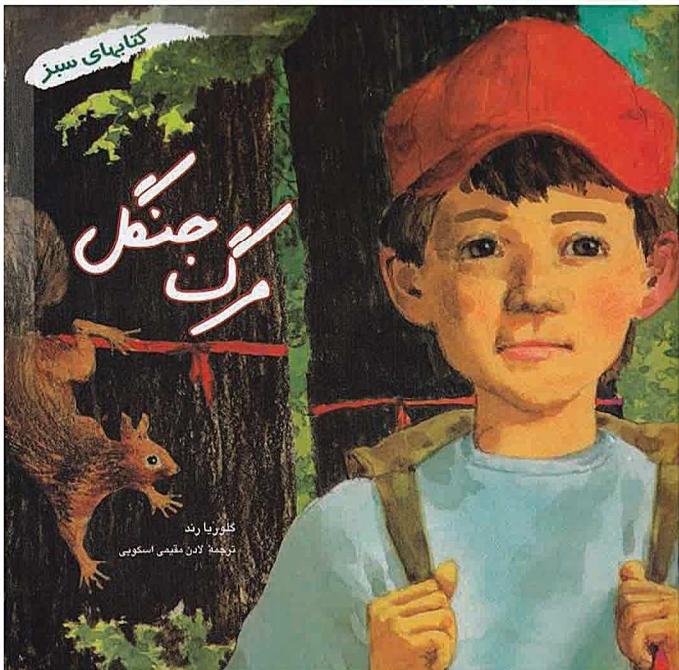
تکثیر کاکتوس

بهترین زمان برای این کار بهار است ولی در دیگر فصول نیز این کار امکان پذیر است. عمدت ترین تکثیر رویشی کاکتوس ها قلمه زدن است. معمولاً بعد از قلمه زدن آنها را در یک بستر سبک و محیط با رطوبت کافی با آبیاری منظم کشت می کنند. اما قبل از اینکه قلمه کاکتوس مخصوصاً کاکتوس های گوشته وارد بسترهای کشت شوند باید شیرآبه گیاه را قطع کرد. برای این کار چند روزی آن را در سایه قرار دهید تا قسمت بریده شده خشک شود. هر چه قدر کاکتوس بزرگتر باشد به زمان بیشتری برای خشک شدن احتیاج دارد (۳ تا ۱۵ روز). هم چنین گرم و سرد بودن هوا نیز به ترتیب موجب کاهش و افزایش زمان خشک شدن می شود. پس از این دوره آن را در گلدانی با زهکشی مناسب قرار داده مانند دیگر کاکتوس های بالغ ابیاری کنید. معمولاً ۲ تا ۳ هفته طول می کشد تا ریشه ها نمایان شوند.

ایستگاه، ادب، شعر و داستان

داستان مناسب قصه گویی است و همکاری پدر و فرزندی را نشان می دهد که در کنار یکدیگر برای نجات جنگل و حیوانات آن تلاش می کنند ولی نمی توانند مانع کار کارخانه چوب بری شوند و درختان را نجات دهند.

واقع داستان چیزی است که اغلب اوقات در واقعیت با آن روپرتو می شویم و به جاست که کودک با چهره غم انگیز آن آشنا شود ولی نباید چاره جویی های بعد از وقوع چنین فجایعی را از یاد برد و نشان داد که با وجود از بین رفتن درختان بیشمار هنوز نیز راه هایی مانند احیای جنگل های از دست رفته، برای حفظ محیط زیست وجود دارد که یافتن آنها وظیفه هر یک از ماست.



محمد نوری دودران

داراچ اولام طبیعتین تئللرینی دارییام
یاغیش اولام صاف هاواني اور کلره سارییام
گوز یاشیملا گووارتیه جان جالییام دیریله
یاشایشین ناز گوللری اوز قوینیندا ایریله
تورپاق آلتی تورپاق اوستی یاشیاننان یاشییام
شیرین لیگی، محبتی، هدف اوسته داشییام
چوخ گوزلدیر یئر کوره سی داغی داشی مئشه سی
اکینچی نین مال داواری خرمن اوستو پئشه سی
بیچین چینین بیچین اوستو تایا دیبی او دوغو
ول جرھ سی شَنَه بیلنگ آریا بوجدا سوروغو
گلون گلون طبیعتی قُوری یارکن سالم تمیز ساخل
دسته گوللراورک لره یو حکمتدن با غلیباق
نوری سنده چالیش اللش یاشایشا جان با غلا
احترامین گوزل گوچک اوز یئرینده دوز ساخلا

زهرا خسروی

سبلان ای بام و ای استان من
شهره ای، آوازه ای، نامی تو، ای هستان من
دامن تو اردبیل مهد ادب چون شهر من
قهرمان پرور، همی شیرزاده، ای داستان من
عاشقم برمسجد جامع چنان از جان و دل (مسجدجامع اردبیل)
گردو خاکش سُرمه است، بر دیده ی مستان من
سبلان ای چشمه هایش دافع هر نوع بلاست
هم طبیب است، هم که سودای دل، ای چیستان من
شهد (علل) آن دامن زبان زد گشته در ایران زمین
دامنت پر افتخار است بر جمع، ای زیستان من
دشتهایت چون مغان نازش همی دنیا کشد
بنبه ها و میوه ها، افسانه ی سیستان من
شاعران اردبیل بلبل به هرباغ جهان
بلبلان را نغمه ی شادی تو، ای بوستان من
آن شهید جدی ات (خلبان) ایستاده بر عرش برين
اردبیل گهواره لایق به وی، راستان من

معرفی یک کتاب

مرگ جنگل
نویسنده: گلوریا رند مترجم: لادن مقیمی اسکویی
ناشر: شرکت انتشارات فتن ایران، ۱۳۸۷ "جنگل ساكت و تاریک بود و بوی دلپذیر چوب
نمناک به مشام می رسید. من و پدرم در حال قدم
زدن گاهی آهو یا گوزنی را می دیدیم و آرام به آنها نگاه
می کردیم. جنگل پر بود از درختان تنومند و جانوران
کوچک و بزرگ. گاهی روی تپه ای بالای رودخانه می
ایستادیم تا نفسی تازه کنیم و با دیدن علف هایی که
له شده بودند، می فهمیدیم گوزن ها نیز پیش از ما
آنجا استراحت کرده اند. من فکر می کردم که جنگل
همیشه پابرجاست و هیچ چیزی نمی تواند این همه
زیبایی و آرامش را از بین ببرد ولی آن روز متوجه چیز
عجبی شدم. روی تنه درختان تنومند و بزرگ جنگل
علامت های ناآشناهی با رنگ آبی کشیده شده بود..."
این کتاب برای کودکان دبستانی نوشته شده است
و به وسیله متن قوی و تصاویر زنده و بسیار زیبای خود
کودک را با زندگی پرنشاط یک جنگل همراه می کند
و شور همدلی را در او برمی انگیزد.



حسین
حسینیزاده
حسینیزاده
حسینیزاده
حسینیزاده

عکاس، سید حسین حسینی زاده - استان



لهم إنا نسألك
نور راود
نوره لحسيني
نوره لحسيني
نوره لحسيني
نوره لحسيني

گلستان، گالیکش، پارک جنگلی فارسیان

محیط زیست در آینه رسانه‌ها

روابط عمومی محیط زیست

مشاهده و تصویربرداری از سه قلاده پلنگ ایرانی در شهرستان کوثر

به گزارش روابط عمومی حفاظت محیط زیست اردبیل، محمد خداپرست در بازدید از منطقه شکار ممنوع دربند مشکول گفت: پویایی جمعیت پلنگ در منطقه شکار ممنوع دربند مشکول نشانه پتانسیل زیست محیطی بالا این منطقه به لحاظ جمعیت علفخواران بعنوان طعمه و همچنین سلامت زیستگاه وجود امنیت مناسب در این منطقه می‌باشد.

مدیر کل حفاظت محیط زیست استان اردبیل با بیان اینکه چندین سال متوالی گزارشات مکرر و اخباری مبنی بر حضور گونه‌ی پلنگ در



نقاط مختلف از زیستگاه‌های بکر و غنی منطقه شکار ممنوع دربند مشکول در بخش فیروز کوثر ارائه می‌شد، ولی تاکنون تصویری از این گونه ارزشمند در منطقه مذکور ثبت نشده بود. وی افزود: تصاویر فعلی توسط دوستداران طبیعت در منطقه شکار ممنوع مشکول در حین عبور پلنگ به همراه توله هاش تهیه شده‌اند.



آتش سوزی در اراضی منطقه شکار ممنوع نوار مرزی شهرستان گرمی مهار شد

به گزارش روابط عمومی اداره کل حفاظت محیط زیست استان اردبیل، حدود ۳۰ هکتار از مزارع و مراتع و ۲۰ هکتار از باغات منطقه شکار ممنوع نوار مرزی شهرستان گرمی طعمه حریق شد و خسارتی بالغ بر ۵۰ میلیارد ریال بر جای گذاشت.

این آتش سوزی پس از ۹ ساعت و با تلاش نیروهای آتش نشانی، ماموران یگان حفاظت محیط زیست شهرستان و اهالی منطقه مهار شد.

شایان ذکر است این منطقه زیستگاه گونه حمایت شده قرقاول و سایر پرندگان است و در این آتش سوزی حدود یک هکتار از اراضی جنگلی از درختچه‌های گز و بوته‌های تمشک دچار آسیب شد. از دوستداران محیط زیست درخواست می‌شود ضمن رعایت اصول پیشگیری از حریق در مناطق و زیستگاه‌های شهرستان، هر گونه آتش سوزی را سریعاً به ادارات حفاظت محیط زیست در شهرستان‌های استان اطلاع دهنند.

با عنایت مقام معظم رهبری وضعیت محیط بانان سامان یافت

به گزارش شبکه اطلاع رسانی راه‌داده، چمشید محبت خانی فرمانده یگان حفاظت محیط زیست در گفت و گو با فارس با تشریح دستورالعمل جدیدی که از سوی ستاد کل نیروهای مسلح به این یگان ابلاغ شده است، گفت: بر طبق این دستورالعمل یگان حفاظت محیط زیست همانند دیگر یگان‌های دارای ردیف بودجه مستقل می‌شود. وی با تأکید بر اینکه این ابلاغ ارزشمند به دلیل عنایت و توجه ویژه مقام معظم



رهبری به نیروهای مسلح به ویژه محیط بانان اتفاق افتاد، خاطر نشان کرد: یگان حفاظت محیط زیست از این پس هر برنامه حفاظتی که نیاز مالی داشته باشد با این ردیف بودجه حل خواهد کرد.

محبت خانی اظهار داشت: با همراهی همکاران در ستاد یگان حفاظت محیط زیست سعی خواهیم کرد از فرصت به وجود آمده برای حل معضلات این حوزه بیشترین بهره را ببریم.

وی افزود: با برنامه‌های دقیق و کارشناسی می‌توان حق و حقوق محیط بانان که سالها پایمال شده بود را بازپس گیریم.

برای عاملان آتش سوزی در مزارع و مراتع شهرستان گرمی پرونده کیفری تشکیل شد



به گزارش روابط عمومی اداره کل حفاظت محیط زیست استان اردبیل، رئیس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان گرمی گفت: در پی دریافت گزارش مردمی مبنی بر آتش سوزی در مزارع و مراتع در روستایی در شهرستان گرمی، مشخص گردید قسمت وسیعی از مزارع و مراتع در اثر آتش سوزی عمدى توسط دو نفر از اهالی محل طعمه حریق شده و آلودگی، تخریب محیط زیست و تهدید علیه بهداشت عمومی را فراهم آورده است.

رحمان داداشی افزود: با توجه به اهمیت موضوع و ممنوعیت سوزاندن بقایای گیاهی به لحاظ اثرات مضر و عوارض سوء متعدد بر آب، خاک و آلودگی هوا، پرونده کیفری با استناد به ماده ۲۰ قانون هوای پاک علیه متخلفان تنظیم و

پس از طی مراحل قانونی تحويل مراجع قضایی گردید. داداشی از دوستداران محیط زیست خواست ضمن رعایت اصول پیشگیری از حریق در مناطق و زیستگاه های شهرستان، هرگونه آتش سوزی را سریعا با شماره ۴۵۳۲۶۴۱۱۵ به این اداره گزارش دهند.

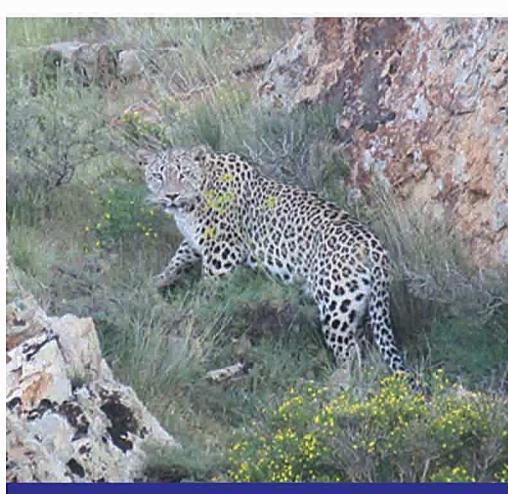
حیات وحش خلخال احیا شد

به گزارش ایرنا، محمد خداپرست روز سه شنبه در نشستی با فرماندار خلخال افزود: سرشماری جدید وحش خلخال حاکی از افزایش ۲ برابری حیوانات وحشی در مناطق حفاظت شده این شهرستان بویژه افزایش جمعیت کل و بز در زیستگاه های طبیعی این حیوان است.

وی با اشاره به مشاهده یک قلاده پلنگ ایرانی در منطقه حفاظت شده آق داغ خلخال و تصویر برداری چند دقیقه ای از این حیوان توسط ماموران حفاظت محیط زیست گفت: مشاهده این حیوان نادر نتیجه سال ها تلاش در مراقبت از



حیوانات وحشی بومی منطقه است. وی گفت: با توجه به اینکه خشکسالی، بارندگی ها، آتش سوزها و بیماری حیوانات وحشی تاثیر مستقیمی در افزایش و کاهش جمعیت وحش منطقه دارد، برنامه ریزی برای مقابله با این حوادث احتمالی از سوی اداره کل حفاظت محیط زیست استان افزایش جمعیت وحش در زیستگاه های حیات وحش خلخال را بدنبال داشته است.



مشاهده و تصویر برداری از یک جفت پلنگ ایرانی در شهرستان خلخال

او همچنین از کاهش ۴۸ درصدی آتش سوزی ها در مناطق حفاظت شده و زیستگاه های حیات وحش استان در سال گذشته در مقایسه با سال ۹۵ خبر داد.

خداپرست با اشاره به کمبود نیروی انسانی و محدودیت امکانات در استان گفت: در حالی که استاندارد محافظت از مناطق حفاظت شده در کشور یک مامور برای ۱۰ هزار هکتار است، ۹۲ هزار هکتار از مناطق حفاظت شده و شکار ممنوع خلخال دارای ۶ مامور هستند.

وی اظهار داشت: برای رفع مشکل کمبود نیروی انسانی در این اداره کل جذب ۱۴ نفر نیروی جدید مورد نیاز است.

مدیر کل حفاظت محیط زیست استان اردبیل با اشاره به اهمیت تقویت ناوگان موتوری و پاسگاه های حفاظت مناطق مختلف خلخال از خرید و تجهیز خودرویی اداره حفاظت محیط زیست این شهرستان خبرداد.

معرفی منطقه‌ی گردشگری

آبشار لاتون

معرفی منطقه‌ی گردشگری آبشار لاتون

طبیعت تصاویر زیادی را به چشممان ما هدیه می‌کند. آرامش شاید تنها یکی از اتفاقاتی است که در هنگام قرار گرفتن در طبیعت تجربه می‌کنیم. جلوه‌های زیبای آفرینش خداوند فرصتی برای دور شدن از روزمرگی‌ها برای ما به وجود می‌آورند و انرژی دوباره‌ای برای از سر گرفتن فعالیت‌های زندگی در ما ایجاد می‌کنند. آبشار لاتون آستارا در موقعیت جغرافیایی ۴۸۴۷۴۶ N ۳۸۱۸۲۲ E در استان گیلان و مرز استان اردبیل واقع است. این آبشار در ۱۵ کیلومتری جنوب شهرستان آستارا، شهر لوندوبل روستای کوته کومه جای گرفته است. ارتفاع آبشار لاتون ۱۰۵ متر است که از این حیث در دایره آبشارهای بلند ایران جای می‌گیرد. علاوه بر آبشار اصلی آبشار دیگری در ۱۰ متری آن قرار دارد که ۶۵ متر ارتفاع دارد و سرریز آب آن نسبت به آبشار اصلی بیشتر و پر عرض تر است. در بالادست آبشار لاتون، سه حوض بزرگ طبیعی با سه آبشار ۱۰ متری وجود دارد که از زیبایی‌های بی‌نظیر و منحصر به فرد منطقه لاتون است.

مسیر صعود

فاصله از روستای کوته کومه تا آبشار حدود ۶ کیلومتر است که در مدت طی این مسافت $۵/۳$ ساعتی در حدود ۷۵۰ متر ارتفاع زیاد می‌شود. مسیر صعود آبشار تپه‌هایی جنگلی و بسیار زیباست که در طول مسیر چشمه‌های فراوانی با آب خنک و نوشیدنی دیده می‌شود. انتهای مسیر نیز دارای پرتگاه هایی خطرناک و مرگبار است. آبشار از فاصله ۵۰۰ متری قابل رویت است.

در مسیر صعود به آبشار لاتون به روستای قدیمی آسیو شوان می‌رسیم که تقریباً خالی از سکنه است. به زبان تالشی، آسیو به معنی آسیاب و شوان به معنی کنار رودخانه می‌باشد.

در حاشیه آبشار یکی از زیباترین جنگل‌های متراکم بکر و دست نخورده گیلان با انبوی از درختان آلو، به، گلابی، گردو، فندق و سیب وحشی وجود دارد که در ۹ ماه از سال سرسیزی و زیبایی خود را حفظ می‌کند. از تنوع جانوری اطراف آبشار نیز می‌توان به گرگ، گراز، خرس (نادر)، چوجه تیغی، اسب، گاو، ... اشاره کرد.

سرچشمه آبشار

آب این آبشار از دامنه‌های شرقی بلندترین کوه منطقه‌ی آستارا یعنی کوه اسپیناس با ۲۱۰۵ متر ارتفاع سرچشمه می‌گیرد و در مسیر از ۳ حوض بزرگ طبیعی با ۳ آبشار ۱۰ متری عبور می‌کند و پس از سر ریز شدن از آبشار به رودخانه‌ی لوندیل که ۱۷ کیلومتر امتداد دارد می‌ریزد. این رودخانه نیز با شیب تندی از کوته کومه و لوندیل عبور کرده و به دریای خزر می‌پیوندد. حجم آب آبشار در فصول مختلف سال متفاوت است ولی در تمام فصول آب دارد.



راه دسترسی به آبشار لاتون

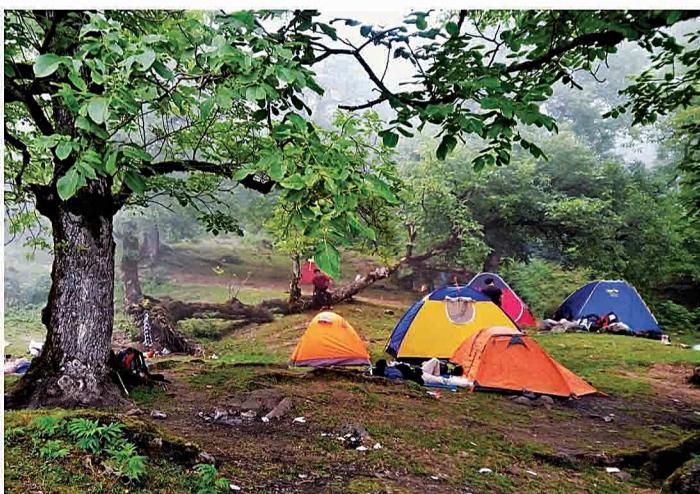
برای رسیدن به آبشار لاتون به سوی شهر لوندیل در مسیر جاده تالش به آستارا بروید. با طی مسیری ۱۰ کیلومتری در جهت جنوب به روستای کوته کومه می‌رسید. مسیر مال روی ۶ کیلومتری تا آبشار را باید با قدم هایتان و با کمک راهنمای محلی طی کنید. از روستای کوته کومه تا آبشار تقریباً چهار ساعت پیاده روی دارد. این مسیر از یک دامنهٔ کوهستانی و در میان درختان جنگلی آغاز می‌شود. مسیر را در حاشیه رودخانه لوندویل ادامه دهید. پس از عبور از مسیر جنگلی به منطقهٔ کوهستانی و سپس به مراعع وارد می‌شوید و همین تغییرات بر جذابت‌های مسیر می‌افزاید.

در مسیر آبشار لاتون

دل به جاده می‌زنیم و به شهرستان آستارا می‌رسیم. مسیر را تا شهر لوندویل و روستای کوته کومه ادامه می‌دهیم اما این تمام ماجرا نیست، برای رسیدن به این آبشار زیبا مسیری بس طولانی در پیش داریم، چیزی نزدیک به ۴ ساعت پیاده روی در دل جنگل و عبور از تپه‌های جنگلی پیش رویمان است که باید در کنار افراد راه بلد طی شود، اما بدون شک ارزشش را دارد وقتی به مقصد فکر می‌کنی، راه هر چقدر هم سخت، برایت سهل می‌شود. در مسیر رسیدن به آبشار از دامنهٔ کوهستانی می‌گذریم و به قلب جنگلی سر سبز می‌زنیم. در کنارهٔ راهمان رودخانهٔ لوندویل جریان دارد و ما را به سوی مراعع هدایت می‌کند.

خستگی و تشنگیمان را با نوشیدن جرعه‌ای آب از چشمeha و استراحتی کوتاه در میانهٔ راه فراموش می‌کنیم. بعد از گذر از این همه زیبایی، با افزایش ۷۵۰ متری ارتفاع، آبشار لاتون خودش را به ما می‌نماییم. هنوز ۵۰۰ متری به آبشار مانده است اما زیبایی و شکوه آبشار، تصویری تازه را به چشم‌مانمان هدیه می‌کند. به آبشار لاتون می‌رسیم...

در کنار آبشار ایستاده ایم و شاهد یکی از شاهکارهای خداوند هستیم که در میانهٔ کوه دل هر بیننده‌ای را می‌رباید... یادمان باشد با حفاظت از محیط زیست، حیاتمان را تضمین می‌کنیم.



سلامت و محیط زیست

سودا قرداشخان

محیط زیست سالم و انسانی با روان آرام

برای همگی ما نیاز اساسی به شرایطی ایمن، که در آن آب سالم، غذا و سرپناه کافی مهیا باشد و افراد مختلف بتوانند در صلح و آرامش در کنار هم زندگی کنند، یکسان است. چندین سال از اجلاس زمین گذشته است و در این مدت گام‌های جدیدی در سطح ملی و جهانی برداشته شده که ضرورت اقدامات موثرتر در حوزه بهداشت و محیط را آشکار کرده است. بنابراین، زمان تجزیه و تحلیل در مورد اینکه چگونه ما به عنوان جامعه انسانی با این نیازها برخورد کنیم، چگونه توسعه میتواند منابعی برای بهداشت فراهم کند و نیز چگونه چنین توسعه ای میتواند تهدیدی برای سلامتی یا کاهش منابع طبیعی باشد فرا رسیده است. این نوشتار بر سلامت دختران و پسران، زنان و مردانی که بسیاری از آنان برای ابقاء و زندگی در شرایط محیطی نامساعد مبارزه می‌کنند متمرکز است. هر روز جهان ناچار به پذیرش انسانهای بیشتری است. به طور متوسط در هر ثانیه سه نفر به جمعیت جهان افزوده میشود که بالغ بر حدود ۹۰ میلیون انسان در سال می‌باشد. رشد جمعیت، خود باعث ایجاد مشکلاتی در تهیه آب، غذا و سرپناه مورد نیاز برای سلامتی می‌شود به خصوص اینکه غالباً رشد جمعیت در کشورهای در حال توسعه یعنی جایی که دسترسی به منابع، ناکافی است رخ می‌دهد. علاوه بر این مصرف نامتعادل در اکثر کشورهای ثروتمند، باعث تحلیل رفتن سریع منابع تجدیدناپذیر جهان می‌شود. بنابراین محیط زیست حامی زندگی، بطور فزاینده‌ای تحت فشارهای ناشی از تغییرات آب و هوا، از دست رفتن تنوع موجودات زنده، جنگل زدایی و بیابانی شدن قرارداد.

یکی از مواردی که باعث سعادت و کمال انسان در دنیا و آخرت است داشتن محیطی سالم و امن است که انسان بتواند در پناه آن به تربیت جسم و جان خویش بپردازد به این ترتیب شرط اولیه داشتن روحی سالم، جسم سالم است و جسم سالم نیز زمانی حاصل می‌شود که انسان از محیط زیست طبیعی سالم و دلگشا بهره مند باشد.

سلامت بدن تحت تأثیر سلامت محیطی نیز قرار دارد عواملی که منجر به گرمایش زمین، تخریب محیط زیست می‌شوند مانند قطع درختان سوخت‌های فسیلی و... فجایع زیست محیطی را به بار می‌آورد که در حد خود سلامت بدنی افراد واقع در منطقه مزبور و یا مناطق دیگر را تحت تأثیر قرار می‌دهد. افسردگی و افزایش بیماری‌های روحی - روانی امروز بسیاری از انسان‌ها متأثر از زندگی در چنین شرایطی است.

آثار روانی محیط زیست بر انسان از دیدگاه قرآن در روایات در آموزه‌های اسلامی از تأثیر طبیعت بر انسان به گونه‌های مختلفی سخن گفته شده است چنانکه خداوند در قرآن کریم درباره محیط زیست می‌فرماید: سرزمین پاکیزه، گیاهش به فرمان پروردگار می‌روید، اما سرزمین‌های بدطبیعت و شوره زار جز گیاه ناچیز و بی ارزش از آن نمی‌روید.

از این آیه شریفه می‌توان این گونه استنباط کرد که: همانطور که طبیعت و سرزمین پاک در رشد و پرورش بهینه گیاهان موثر است در رشد و تکامل انسان نیز تأثیر بسزایی دارد.

آب و هوا - درختان و گیاهان، غذاها و میوه‌ها به طور کلی طبیعت و محیط زیست نقش پررنگی در زندگی بشر دارند سلامت محیط زیست تأثیر منفی بر شیوه رفتار آدمیان می‌گذارد و اثرات مخربی بر اخلاق فردی و جمعی جامعه بشری دارد.

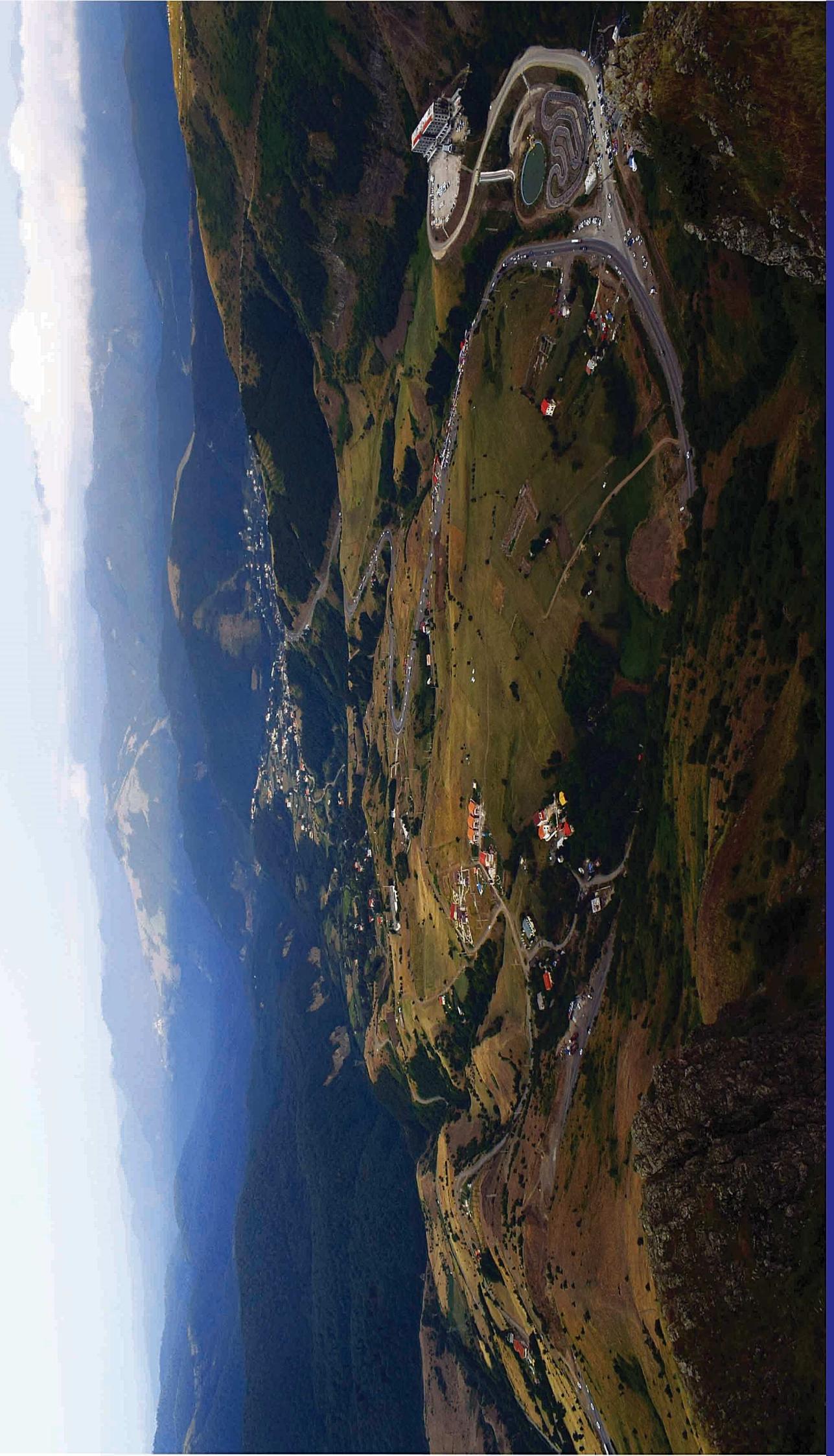
ساکنان مناطق معتدل کره زمین دارای ویژگی‌های خاص هستند که در مقایسه با جوامع ساکن در مناطق گرمسیر و سردسیر، از تفاوت‌های بسیاری برخوردارند. محیط زیست علاوه بر تأثیر در شرایط جسمانی مانند قد و قامت و چگونگی اندام ظاهری، بر فکر و اندیشه و اعمال و رفتار انسان نیز نقش بسزایی دارد.

زمانی که افراد در معرض آلودگی‌های مختلف اعم از شنیداری، دیداری و یا آلودگی‌ها قرار گیرند تأثیرات منفی ناخوشایند روانی بسیاری بر آن‌ها مستولی می‌شود.

براساس آخرین بررسی‌های صورت گرفته هنگامی که فرد در یک محیط زیست سالم و بدون آلودگی قرار گیرد میزان عشق، محبت و قدردانی شخص نسبت به اطرافیانش افزایش پیدا می‌کند و براین اساس و بررسی‌های صورت گرفته حضور در یک محیط زیست سالم تأثیر مستقیم بر روح و روان انسان دارد.

خداوند در قرآن کریم درباره محیط زیست می‌فرماید: سرزمین پاکیزه، گیاهش به فرمان پروردگار می‌روید، اما سرزمین‌های بدطبیعت و شوره زار جز گیاه ناچیز و بی ارزش از آن نمی‌روید.

عکس: آیدا آقابی - ارتفاعات حیران (تله کایین)



معرفی پرندگان استان اردبیل

رباب صمدی

ساتان) می باشند. این پرندگان با توجه به حضور دائمی آن ها در زیستگاههای مالوف خود در گستره استان اردبیل حائز اهمیت اند. پراکنده‌گی سه گونه متعلق به تیره ماکیان (قرقاول، دراج، کبک دری) فقط به زیستگاههای خاصی در استان محدود میباشد و به لحاظ ارزش غذایی و شکار توسط شکارچیان و یا تخریب زیستگاه با کاهش جمعیت مواجه بوده و نسل آنها در معرض خطر میباشند. به همین دلیل این پرندگان به عنوان گونه های نادر کمیاب تحت حفاظت و حمایت قانون قرار دارند. این پرندگان علاوه بر نقشی که در زنجیره غذایی دارند حفظ نسل آنها برای حمایت ویژه ای برخوردار بوده و از این نظر آنها را می توان گونه های شاخص استان از رده پرندگان تلقی کرد.

پرندگان شناسایی شده استان را به تفکیک راسته می توان به ۱۷ راسته غواص ساتان، کشیم ساتان، پلیکان ساتان، لک لک ساتان، غاز ساتان، شاهین ساتان، ماکیان ساتان، درناساتان، آبچلیک ساتان، کبوتر ساتان، کوکوساتان، جغد ساتان، شبگرد ساتان، پرستو ساتان، سیزقباساتان، دارکوب ساتان و گنجشک ساتان تقسیم کرد.

از تعداد ۴۷ گونه پرندگان راسته شاهین ساتان شناسایی شده در کشور تعداد ۲۲ گونه در استان اردبیل شناسایی شده است. از این تعداد ۱۵ گونه از خانواده قوشیان (عقاب طلایی، عقاب پرپای، طران، قرقی، پیغو، سنقر تالایی، سنقر گندمزار، سنقر خاکستری، سارگپه پابلند، سارگپه، عقاب مارخور، هما، کرکس(دال)، کورکور سیاه، سارگپه جنگلی) و ۷ گونه از خانواده شاهینیان (دلیجه کوچک، دلیجه، ترم تای، لیل، لاجین، بالابان)، در استان شناسایی گردیده است. این گروه پرندگان شکاری روز پرواز و شب پرواز مذکور دارای پراکنده‌گی وسیع در استان بوده و به لحاظ نقش ارزنده ای که در حفظ توازن و تعديل جمعیت جووندگان در طبیعت ایفا می کند بر اساس تعریف ارائه شده در قانون جزء گونه های نافع محسوب شده و جزو پرندگان حمایت شده می باشند و شکار آنان ممنوع می باشد.

استان سر سبز و پر برکت اردبیل با مساحت ۱۸۰۵۰ کیلومتر مربع و با شکل کشیده و طویل خود در جهت شمال جنوب قریب به دو درجه عرض جغرافیایی را در بر می گیرد. که این گستردگی در محور عرض جغرافیایی همراه با عامل اختلاف ارتفاع بین دشتها و کوهستان های آن و فاصله نزدیک با دریای خزر، امکانات محیطی وسیعی به این استان بخشیده که سرمایه های اصلی طبیعی استان را تشکیل می دهد. اراضی شمال استان در امتداد رود ارس و هم مرز با جمهوری آذربایجان زمینهای پست و جلگه ای می باشند که کمتر از ۲۰۰ متر از سطح دریای آزاد ارتفاع دارند. اراضی جنوبی نیز در مرز استان زنجان و دره رودخانه قزل اوزن در منحنی ارتفاع بین ۸۰۰ تا ۱۴۰۰ متر از سطح دریای آزاد قرار دارد.

دشت های نیمه مرتفع شمال استان تحت عنوان دشت معان، دشت های مرتفع اطراف شهرهای اردبیل، مشگین شهر، گرمی و خلخال، ارتفاعات کوهستانی مشرف بر دشت های مرتفع و بالاخره نواحی کوهستانی با بیش از ۲۰۰۰ متر ارتفاع (عمدتاً کوههای سبلان و تالش) سیمای طبیعی استان را تشکیل می دهد که بر حسب آن چهار نوع متفاوت اقلیمی (از نظر دما و بارش) ایجاد می گردد. تنوع اقلیمی باعث شده است این استان خواستگاه گونه های وسیعی از گیاهان و جانوران باشد.

پراکنده‌گی تالاب ها، ارتفاعات گوناگون، رودخانه ها و دشت های متعدد باعث شده شاهد حضور پرندگان گوناگون در طول سال در سطح استان باشیم. از ۲۰۵ گونه پرندگان شناسایی شده در زیستگاههای استان اردبیل ۶۰ گونه برابر قوانین و مقررات شکار و صید جزو گونه های حمایت شده و حفاظت شده (در خطر انقرض) ۹ گونه و حمایت شده ۵۱ گونه) می باشند که از نظر موقعیت در دو گروه پرندگان مهاجر و پرندگان بومی طبقه بندی می شوند.

پرندگان مهاجر حمایت شده استان حدود ۴۹ گونه بوده و اغلب آبزی و کنار آبزی هستند و از نظر حضور در زیستگاههای آبی استان زمستان گذران و یا عبوری می باشند، و مدت توقف آنها بر حسب گونه و شرایط اقلیمی سالانه حاکم بر زیستگاههای تابستان گذران، زیستگاههای استراحتی مسیر مهاجرت و زیستگاههای زمستانه در استان از چند روز تا چند ماه متفاوت است، به طوری که زمان دقیقی را چه از نظر ورود به زیستگاههای استان و چه ترک آنها و همچنین مدت ماندگاری آنها نمی توان تعیین کرد.

پرندگان بومی حمایت شده استان اردبیل حدود ۱۱ گونه می باشد که شامل سارگپه پابلند، سارگپه، عقاب طلایی، قرقی، دلیجه، (از راسته شاهین ساتان)، شاه بوف، جغد جنگلی، جغد کوچک (از راسته جغد ساتان) و کبک دری، دراج، قرقاول (از راسته ماکیان

کاملاً مشخص است. کورکورها شامل کورکورها، عقاب دریایی پالاس، عقاب دریایی دم سفید و کورکور حنایی است. سنقرها: بالهای در آنها ظریف تر از سایر گونه هاست و در مناطق نیزاری و تالایی و مناطق دشتی در ارتفاع خیلی کوتاه پرواز می کنند به طور کلی عقاب، لاشخور، کورکور، سارگپه و سنقرها دارای بالهای طویلی هستند. از انواع سنقرها می توان به سنقر تالایی، سنقر خاکستری، سنقر گندمزار و سنقر سفید اشاره کرد. قوش ها (**Hawks**): شامل قرقی و طران و پیغو که از عقابها کوچکترند و شاخصه آنها بالهای مدور و کوتاه و دم بلند است، بنابراین وقتی بال مدور و کوتاه است بال بازرسی کمتر است ولی بال مدور و دم بلند در طران باعث قدرت مانور نسبتاً بالایی در لابلای شاخ و برگ درختان است. ماده ها از نرها بزرگتراند (برخلاف راسته غازشکلان).

۳. خانواده شاهین ها **Familay: Falconidae**

شاهین ها نسبت به بقیه گونه های خانواده (**Accipiteridae**) کوچکتر هستند. دارای بال نوک تیز و داسی شکل مثل بال پرستو می باشند که حالت داسی شکل بال در آنها باعث افزایش قدرت مانورشان به خصوص در هوا می شود و اکثرآ شکارشان را در هوا انجام می دهند.

قوش بازی (دست آموز نمودن پرندگان شکاری مثل قوش ها) هنری است که قبلاً "در نزد **Falconery** ایرانیان از اهمیت ویژه ای برخوردار بود.

شاهین ها پاها و انگشتان ظریفتری نسبت به عقابها دارند که انگشت وسطی بزرگتر است. شاهینها یک قسمت گوشتی به نام **Cere** روی فرانوک (نوک بالایی) دارند که سوراخهای بینی از آنجا باز می شود که این **Cere** در کبوتر سانان نیز دیده می شود. منقار شاهین ها از فاصله نزدیک دندانه دار است. دارای دو چشم بزرگ در دو طرف سر هستند که باعث وسیع تر شدن میدان دید آنها می شود. رنگ چشم در شاهین ها یا مشکی یا قهوه ای تیره است و عموماً یک نوار زیر چشمی نیز روی سرشان دیده می شود. شاهین ها از نظر جثه به ترتیب بزرگی عبارتند از: بالابان، شاهین بحری، لاقین، لیل، ترمتای و دلیجه می گردد. بالابان بزرگتر است و قدرت دست آموزی بسیاری دارد و برای قوش بازی نیز مورد شکار بانادهای قاچاق قرار می گیرند. بالابان از گونه های بزرگتر از خودش مثل هوبره شکار می کند. دلیجه از ملخ و حشرات استفاده می کند بعضی از شاهین ها دارای قدرت در جبال زنی می باشند. عموماً در حال پرواز در یک جا ثابت می ایستند و برای حفظ تعادل سریع بال می زنند و بعد به شکارشان حمله می کنند. در بین شاهین ها در جبال زنی بیشتر در دلیجه دیده می شود. همچنین دلیجه در محیط های شهری بیشتر از سایر شاهین ها دیده می شود. همراه ما باشید تا توضیحات راسته های بعدی و گونه های موجود از این راسته ها در استان اردبیل را در چاپ های آتی باهم مطالعه و بررسی کنیم.

در این مقاله سعی خواهد شد اختصاراً و به صورت تخصصی در مورد راسته های نام برده شده توضیحاتی ارایه گردد.

راسته شاهین شکلان **order: Falconiformes**

این راسته تماماً جزء پرندگان شکاری محسوب می شوند و شامل سه خانواده می شوند:

۱. خانواده عقاب ماهی گیر **Familay: Pandionidae** این خانواده دارای یک گونه است که دارای انگشتان ضخیم و پولک دار است، که برای شکار ماهی متناسب شده است. دارای تارس بلندی است که باعث می شود تا حدودی پاها در آب فرو رفته و بتواند ماهی را صید کند. سطح زیر شکم سفید است تا از زیر آب دیده نشود. موقع شکار با پا شکار می کند. در سطح آب دائماً در حال پرواز است و با نشستن روی آب ماهی را شکار می کند. انگشت شماره ۴ در آنها به صورت قابل برگشت است که باعث می شود ماهی پس از صید و در هنگام پرواز رها نشود. از این خانواده می توان به آنقوت و تنجه اشاره کرد.

۲. خانواده قوش ها **Familay: Accipiteridae**

شامل انواع گونه های پرنده های شکاری در ایران می شود. مثل:

- عقابها () - **Eagles** - لاشخورها ()

- سارگپه ها (**Buzzards**) - کورکورها (**Kites**)

- سنقرها (**Hawks**) - قوشها (**Harriers**)

عقاب ها (**Eagles**): پرندگان شکاری هستند که بسته به نوع محیط زندگی دارای اشکال متفاوتی هستند. همچنین نوع شکار و طریقه پروازشان و محیطی که در آن زندگی می کنند باهم متفاوت است. از مشخصه اصلی عقابها می توان به دارا بودن قدرت بازو هنگام پرواز در آسمان اشاره کرد که معمولاً طولانی است. از انواع عقاب ها می توان به عقاب پرپا، عقاب شاهی، عقاب دشتی، عقاب طلایی، عقاب دوبرادر، عقاب جنگلی و عقاب تالایی اشاره کرد.

سارگپه ها (**Buzzards**): نسبت به عقابها کمتر بال باز روی دارند و اطراف زمین های زراعی، روی تنه درختان و تیرهای چراغ برق منتظر شکار جونده ها هستند. جثه کوچکتری از عقاب و لاشخور دارند. سر در آنها نسبت به تنه بزرگ است. از انواع سارگپه ها می توان به سارگپه، سارگپه پرپا، سارگپه پا بلند و سارگپه چشم سفید اشاره کرد.

کورکورها: دارای بالهای دراز و طویلی هستند که باعث می شود در بالبازرسی به آنها کمک کند، همچنین کورکورها دارای دم دو شاخه هستند که هنگام پرواز

همه جدایی ها بد نیست !!!

من به درد تو نمی خورم، دلم میخواهد ازت جدا شم. می دونی؛ از روزی که او مدم پیشت همه دوستاتو از دست دادی.
تو لایق بهترین هایی ولی من ...
حتی اشکمم برای تو مضره ...

از روزی که من رو تو دامان تو انداختن کم کم موهای خوشگل سبزتو از دست دادی و تاسی گرفتی، گل های اطرافت
از بین رفتن و پرنده ها دیگه بہت سر نزدن. من حتی اشکمم برای تو مضره چون تو دلت نفوذ میکنه و بیشتر نابودت
میکنه. میخواه جدا شم اما راهشو نمی دونم. کمکم کن ...

- عزیزم تو گناهی نداری مقصراونیه که تورو اینجا آورده و انداخته، مقصراونیه که به خودش زحمت نمیده بد رو از
خوب جدا کنه و همیشه راحت ترین راه رو انتخاب می کنه و ... وجود تو از خود من منشا گرفته ولی ناسازگاری ترکیبات
افزوده شده با طبیعت من توان تجزیه آنی رو از گرفته و باعث شده حالا برام مضر باشی؛ ناراحت نباش من کمکت می
کنم. خودتو به باد بسپار تا به چاله ای که این نزدیکیاست برسی... وقتی رسیدی باد چاله رو با خاک پر میکنه و در دامان
خودم آرام میگیری. من به باد میگم پیامتو به گوش اونا برسونه: در دامان طبیعت زباله نکارید ... !!

حیات پاک

گزارتر عملکرد
انجمن مردمی محیط زیست

NGO CLEAN LIFE

بزودی
کنگره ملی کاربرد فناوری های نوین در پیوست
کشاورزی، محیط زیست، منابع طبیعی و گردشگری
جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس زیر مراجعه نمایید
www.biofan.ir

- < برگزاری سالانه جشنواره های تابستانه
- < برگزاری سالانه برنامه های پاکسازی در استان اردبیل
- < توزیع کیسه های پارچه ای در شهرستان سرعین، نیر
- < غرفه کمپین شهر پاک در اربعین حسینی
- < حضور فعال در نمایشگاه بین المللی استان
- < برترین غرفه انتخاب مردمی در نمایشگاه دست آورد
سمن های استان اردبیل
- < برگزاری سالانه طرح اهدای گل به جای سیگار به مناسبت روز هوای پاک
- < مشارکت در طرح جنگلاته
- < برگزاری اولین کنفرانس ملی زبان انگلیسی با شعار
محیط زیست اردیبهشت ۹۵
- < مشارکت در اولین کنفرانس ملی معماری و شهرسازی
پایدار دانشگاه آزاد اردبیل ۹۴
- < برگزار کننده اولین فستیوال ملی عکس نارنج
- < توزیع نهال درختان مثمر به جای کاغذ باطله
- < احیا و فرهنگ سازی تالاب پته خور استان اردبیل
- < و برگزاری بیش از صد ها برنامه های مختلف محیطی

اولین و بزرگترین
انجمن مردمی محیط زیست
استان اردبیل

با مجوز رسمی از وزارت کشور
(استانداری اردبیل)

مجموعه فعالیت های انجام گرفته شده توسط گروه حیات پاک

- < برگزاری اولین زنجیره انسانی حمایت از دریاچه
شورابیل به مناسبت روز تالاب ها-آبان ماه ۹۱
- < برگزاری اولین سمینار تخصصی محیط زیست در روز
درختکاری با همکاری هلال احمر و شهرداری-اسفند ۹۱
- < برگزاری اولین سمینار تخصصی تالاب ها با محوریت
حافظت از دریاچه شورابیل-اسفند ماه ۹۱
- < تاسیس رسمی اولین کمپین حمایت از حیوانات
- < همکاری و مشارکت در برگزاری چهارمین سمینار
تخصصی انجمن علمی محیط زیست دانشگاه آزاد اسلامی
واحد اردبیل-عصر یخبندان اردیبهشت ماه ۹۲
- < همکاری و مشارکت در اجرای دومین دوره کارگاه
تخصصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل-خرداد ماه ۹۴
- < کشف گونه جدیدی از سنجابک ایرانی و بررسی
تخصصی بر روی ژنتیک این گونه برای اولین بار توسط
اعضای گروه حیات پاک-مرداد ماه ۹۲
- < پایش زیستی رودخانه های استان اردبیل-مهرماه ۹۲
- < همکاری و مشارکت در برگزاری اولین کنفرانس صیانت
از طبیعت دانشگاه محقق اردبیلی اسفند ۹۳
- < برگزاری کنفرانس ملی آلوگی های محیط زیست با
حمایت اداره کل حفاظت از محیط زیست استان
اردبیل-مهر ۹۴
- < شرکت در ۱۵ مین نمایشگاه بین المللی تهران
- < تاسیس کمپین سه شنبه های بدون خودرو
- < تاسیس کمپین نه به کیسه های پلاستیکی
- < توزیع رایگان کیسه های پارچه ای در ایام نوروز



سازمان حفاظت محیطی
اداره کل حفاظت محیط زیست استان اردبیل

حیات پاک



عکس روی جلد، طبیعت بکر دریاچه زیبای نئور (هیر-اردبیل) عکاس: پویا پاشایی

در سال ۱۳۷۳ در شهرستان هیر از توابع استان اردبیل به دنیا آمدم. از کودکی به عکاسی علاقه مند بودم و در دامان طبیعت بکر این شهرستان زیبا، با دوربین کامپکت خود، شروع به عکاسی نمودم و عاشق تمام عکسهایم هستم. حدود هشت سال هست که وارد دوره ای حرفه ای عکاسی شدم و توانستم چندین نمایشگاه به صورت انفرادی و گروهی برگزار نمایم. معمولاً به خاطر مشغله کاری زیاد در جشنواره ها شرکت نمی کنم ولی اتفاقی مدتی پیش به پیشنهاد دوستم شرکت کردم و سال ۹۶ رتبه دوم مسابقه استانی عکس (طبیعت و دانشجو) را کسب نمودم. من همیشه در عکسهایم به عظمت و شکوه طبیعت تعظیم می کنم و به بزرگ خداوند و کوچکی انسان با آرزوی افقی روشن برای این هنرمند عزیز کشورمان می رسم... .

